

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

100 Lietuvos
universitetui
1922–2022

avevita

Nr. 33 (2365)

LSMU ir Kauno klinikų savaitraštis. 2022 m. spalio 19 d.

ISSN 1648-620X

LSMU išlaiko aukščiausius įvertinimus tarp visų šalies universitetų

Naujausiame prestižiniame „Times Higher Education“ (THE) pasaulio universitetų reitinge Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) rezultatai – vėl aukščiausi Lietuvoje. Universitetas šiemet yra tarp 801–1000 geriausių pasaulio aukštųjų mokyklų ir užima aukščiausią vietą iš visų Lietuvos universitetų.

LSMU Kauno ligoninėje išplėstinės praktikos slaugos aktualijos aptartos su profesorėmis iš JAV

Lietuvoje išplėstinės praktikos slaugytojo specialybė dar gana nauja. Šie slaugytojai turi platesnį kompetencijų spektrą. Jie priima sprendimus, klinikinėje praktikoje remdamiesi mokslo įrodymais grįstomis praktikomis ir kai kuriose srityse gali perimti gydytojų funkcijas.

Dirba trys išplėstinės praktikos slaugytojai

LSMU Kauno ligoninės direktorė slaugai Marija Žerulienė pasakoja, kad pirmasis išplėstinės slaugos praktikos specialistas dar tuometėje Respublikinėje Kauno ligoninėje pradėjo dirbti 2017 m.

„Šiuo metu ligoninėje turi tris išplėstinės praktikos slaugytojus, dar keli žmonės studijuoja šioje studijų programoje, tad tikimės, kad tokių specialistų ligoninėje daugės. Jų veikla nuo pat pradžių buvo nukreipta į slaugos personalo mokymą ir konsultavimą. Pavyzdžiui, buvome išsikėlę tikslą patobulinti pacientų gaivinimo komandos darbą.

»4

»3

Siekiant
glaudesnio
bendradarbiavimo
su Jungtine
Karalyste

»2

Ragenos ligų
gydymas:
naujos ir
galimybės

»7

290 NATO karių paaukojo kraujo

Spalio 10–11 dienomis vyko nekasdienė kraujo donorystės akcija – Kauno klinikų Kraujo centras vyko į NATO būstinę Rukloje, kur net 290 NATO karių iš Vokietijos, Nyderlandų, Belgijos bei Čekijos pareiškė norą dovanoti kraujo.

Vyriausiasis priešakinių pajėgų bataliono kovinės grupės medikas Stephan Franke, kartu su Priimančiosios šalies paramos grupės seržante Otilija Vitkevičiene prisidėjęs prie kraujo

donorystės akcijos organizavimo, teigia, kad kariai jaučia pareigą dovanoti kraujo.

»4

LSMU priešakinių pajėgų bataliono kovinės grupės Lietuvos nuotr.

Siekiant glaudesnio bendradarbiavimo su Jungtine Karalyste

Spalio 12–14 d. Kauno klinikų atstovai lankėsi Jungtinėje Karalystėje. Vizito tikslas – susipažinti su šalies sveikatos sistemos valdysena, sveikatos inovacijomis, ateities medicinos strateginėmis kryptimis, gyvybės mokslų ekosistema, taip pat aptarti sėkmingus sveikatos priežiūros institucijų, mokslo įstaigų, verslo bei valstybės bendradarbiavimo modelius.

Vizito metu Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, direktorius medicinai ir slaugai prof. dr. Kęstutis Stašaitis, direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms doc. dr. Tomas Lapinskas susitiko su naujuoju Lietuvos Respublikos ambasadoriumi Eitvydu Bajarūnu bei komercijos atašė Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei

ir Omano Sultanatui Donata Mauricaite.

Pirmąją vizito dieną Kauno klinikų delegacija, dalyvaujant LR ambasadoriui, susitiko su Jungtinės Karalystės Nacionalinio sveikatos ir klinikinės kompetencijos instituto (angl. *The National Institute for Health and Care Excellence*, NICE) atstovais. Susitikimo metu buvo aptarta ne vien įrodymais pagrįstų ligų

■ Kauno klinikų atstovai su Eitvydu Bajarūnu (antras iš kairės) ir Donata Mauricaite (centre).

diagnostikos, gydymo bei prevencijos rekomendacijų rengimo ir įgyvendinimo ypatumai, bet ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės standartai, leidžiantys identifikuoti

dabartinės klinikinės praktikos trūkumus ir nustatyti prioritetines paslaugų kokybės gerinimo sritis. Diskusijų metu kalbėta apie sveikatos priežiūros paslaugų kokybės rodik-

lius (indikatorius), kurių stebėseną leidžia įvertinti paslaugų kokybę bei siekti geresnių rezultatų.

»10

Chirurgijos klinikos gydytojui – aukštas įvertinimas

Spalio 1 d. Brešoje, Italijoje, vyko kartą per metus rengiamas Europos medicinos specialistų organizacijos (*The European Union of Medical Specialists* (UEMS)) organizuojamas kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgijos egzaminas. Chirurgijos klinikos lektorius abdominalinės chirurgijos gydytojas dr. Povilas Ignatavičius tapo pirmuoju gydytoju, išlaikiusiu šį egzaminą ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse.

Dr. Povilas Ignatavičius

Kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgijos skyrius, Chirurgijos klinika

Šis egzaminas organizuojamas nuo 2008 metų ir jame dalyvauja ne tik UEMS, bet ir Europos-Afrikos kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgijos asociacija (*European-African Hepato-Pancreato-Biliary Association* (E-AHPBA)). Išlaikytas egzaminas parodo aukštą kvalifikaciją ir tarptautinių standartų, keliamų kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgui, atitikimą. Išlaikiu-

siesiems egzaminą suteikiamas vardas – *Fellow of the European Board of Surgery in HPB Surgery* (F.E.B.S. HPB Surgery). Chirurgijos klinikos profesorius Giedrius Barauskas turi garbės nario vardą ir dalyvauja rengiant egzaminą.

Egzaminas susideda iš kelių dalių. Visų pirma, norintieji laikyti egzaminą turi atitikti tam tikrus keliamus kriterijus – būti atlikę tam tikrą skaičių įvairaus sudėtingumo kasos, kepenų ir tulžies latakų operacijų, turi reguliariai dalyvauti konferencijose bei mokymuose. Taip pat šioje srityje tu-

Autoriaus nuotr.

ri būti vykdoma mokslinė veikla ir pateikiamas šių kryptį atitinkančių publikacijų sąrašas. Tik įvykdžius keliamus reikalavimus, komisija nusprendžia, ar suteikti leidimą laikyti egzaminą. Egzaminas kasmet vyksta vis kitoje Europos šalyje ir trunka visą dieną. Pradedama nuo 50 klausimų testo iš įvairių temų – anatomija, fiziologija, diag-

nostika, chirurgija ir netgi duomenų analizė bei statistika. Po testo seka praktinės situacijos, kurių metu vertinamos trys sritys – kasos, kepenų ir tulžies latakų ligos. Kiekvienoje srityje vertina 2–3 tarptautiniai šios srities ekspertai. Pateikiamos 2–3 klinikinės situacijos, kurių metu reikia ne tik sudaryti gydymo planą, bet ir įvertinti

radiologinius vaizdus bei atsakyti į egzaminuotojų klausimus.

Europos medicinos specialistų organizacija (UEMS) organizuoja ne tik kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgijos, bet ir įvairių kitų sričių egzaminus. Todėl ateityje tikriausiai galėsime pasidžiaugti ir daugiau specialistų, išlaikiusių tokio pobūdžio egzaminus.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyi skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Vita RIŠKEVIČIENĖ, Veterinarijos fakulteto dekanė
Rolandas STANKEVIČIUS, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

| RĖMĖJAS:

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 327264, vt. 5129

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Raminta NAGELYTĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

LSMU Kauno ligoninėje išplėstinės praktikos slaugos aktualijos aptartos su profesorėmis iš JAV

1» Išplėstinės praktikos slaugytoja kiekvieno iškvietimo metu vykda-vo su gaivinimo komanda ir stebėdavo, kaip vyksta gaivinimas: taip identifikavome tobulintinas veikas, peržiūrėjome pirmosios pagalbos priemonių rinkinius, gaivinimo veiksmų koordinavimą“, – pasakoja Marija Žeruolienė.

Koks yra tokių specialistų poreikis, kompetencijos ir su kokiais iššūkiais susiduria išplėstinės praktikos slaugytojai, spalį LSMU Kauno ligoninės vyresniosios slaugytojos turėjo galimybę padiskutuoti su dviem išplėstinės praktikos slaugytojomis iš JAV – prof. Jamesetta A. Newland ir prof. Elizabeth Capezuti, kurios susitikimo metu pasidalijo savo ilgamete patirtimi ir šios srities aktualijomis. Viešnios atvyko į Slaugos kliniką (LSMU), su kuria jas sieja ilgametis bendradarbiavimas.

J. A. Newland, didžiąją gyvenimo dalį paskyrusi slaugos praktikai ir teorijai, yra vyriausioji leidinio „The Nurse Practitioner“ redaktorė, dėstanti Niujorko universiteto (New York University) Rory Meyers slaugos koledže, dirbanti Mount Vernon Neighborhood sveikatos centre. Taip pat prof. Newland kaip išplėstinės praktikos slaugytoja praktikuoja pirminėje sveikatos priežiūroje. Prof. E. Capezuti dėsto

Niujorko miesto universiteto Hunter koledže ir specializuojasi gerontologijos srityje, yra ne vienos tarptautiniu mastu reikšmingos programos bendraautorė.

Dalytasi gerąja patirtimi

Ligoninėje viešnios susitiko su generaliniu direktoriumi Albinu Naudžiūnu, lankėsi Hipodromo g. padalinio Reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriuje, vyresniosioms bendrosios praktikos slaugytojoms skaitė paskaitą apie išplėstinės slaugos praktikos aktualijas, dalijosi gerąja patirtimi ir iššūkiais.

„Labai džiaugiuosi šiuo savo kolegijų iš Niujorko vizitu ir produktyvia diskusija LSMU Kauno ligoninėje. Ligoninė tikrai turi gerą platformą išplėstinei slaugos praktikai plėtoti. Labai svarbu tiek medikų bendruomenei, tiek plačiajai visuomenei skleisti žinių apie išplėstinės praktikos slaugytojus, jų darbo specifiką, kompetencijas bei atsakomybių ribas. Profesorės diskusijos dalyviams dar kartą patvirtino, kad horizontalus bendradarbiavimas sukuria prielaidas mokslo ir praktikos integracijai bei gerina pasekmes pacientų sveikatai“, – teigia LSMU Kauno ligoninės slaugos koordinatore mokslo integracijai ir kokybei prof. Aurelija Blaževičienė.

Pasak Marijos Žeruolienės, to-

■ Iš kairės: prof. Jamesetta A. Newland, LSMU Kauno ligoninės direktorė slaugai Marija Žeruolienė, prof. Elizabeth Capezuti, LSMU Kauno ligoninės slaugos koordinatore mokslo integracijai ir kokybei prof. Aurelija Blaževičienė ir LSMU Kauno ligoninės direktoriaus slaugai pavaduotoja Erika Jasukaitienė.

LSMU Kauno ligoninės nuotr.

kie susitikimai labai svarbūs tiek plečiant darbuotojų žinias, tiek stiprinant bendradarbiavimą su universitetu.

„Džiugu, kad savo darbuotojus galime pakviesti į susitikimą su tokio aukšto lygio specialistais. Tai, ką kalbėjo lektorės, artima ir

mums – įsitikinome, kad žengiamo kartu su šiuolaikinėmis praktikomis. Mūsų ligoninė viena pirmųjų į komandą įtraukė išplėstinės praktikos slaugytojus. Šiuo metu taip pat turime slaugos koordinatorių išplėstinei praktikai, tad tikimės, kad ne tik daugės tokių specialistų, bet jų ži-

nios leis pacientams suteikti naujaisiais mokslo žiniomis paremtą slaugos pagalbą. Prie to reikšmingai prisideda ir bendradarbiavimas su mūsų dalininku – Lietuvos sveikatos mokslų universitetu“, – sako direktorė slaugai.

LSMU Kauno ligoninės inf.

Skausmo gydymo poskyris – galimybė pacientams pamiršti varginantį lėtinį skausmą

Dar prieš 20 metų Kauno klinikų Anestezilogijos klinikoje įsteigtas Skausmo gydymo poskyris (SGP) valdo ir gydo sudėtingą ūminį skausmą ir dėl įvairių priežasčių išsivysčiusį lėtinį skausmą. „Lėtinis skausmas – gydomas. SGP dirbanti daugiadalykė komanda teikia pagalbą, padeda žmogui numalšinti tiek sunkiai valdomą ūminį, tiek valdyti onkologinių ligų sukeltą skausmą“, – teigia Kauno klinikų Anestezilogijos klinikos vadovas prof. Andrius Macas.

Skausmas – penktasis gyvybės signalas

Pacientas, jaučiantis skausmą, kreipiasi į šeimos gydytoją, tačiau, jei atlikus visus reikalingus tyrimus skausmo priežastis lieka nenustatyta, o skausmas vargina jau 3–6 mė-

nesius – pacientas turi būti nukreiptas į SGP. „Skausmas – 5-asis gyvybės signalas, dažniausiai nurodantis, kad organizme yra pažeidimas, tad kreiptis pagalbos – būtina“, – teigia Kauno klinikų Anestezilogijos klinikos Skausmo gydymo poskyrio vadovė

Liuda Brogienė. Prof. A. Macas priduria, kad žmonės, neieškantys pagalbos ir toliau jaučiantys varginantį lėtinį skausmą, gali susidurti net ir su reikšmingais psichologiniais sunkumais.

»4

■ Prof. Andrius Macas.

■ Liuda Brogienė.

■ Patalpa, kurioje atliekamos specializuotos skausmo dienos stacionaro paslaugos – invazinės procedūros.

290 NATO karių paaukojo kraujo

1» „Kariai aiškiai supranta, kad ateityje jiems patiems gali prireikti donorų kraujo, – sako S. Franke. – Kol galime, kol esame sveiki, norime dovanoti kraujo tiems, kuriems šiuo metu labiausiai jo reikia.“

NATO kariai, sutikę paaukoti kraujo, teigia, kad dvejonų tikrai nebuvo. „Aukoti kraujo dar neteko, tačiau sužinojęs, kad Rukloje

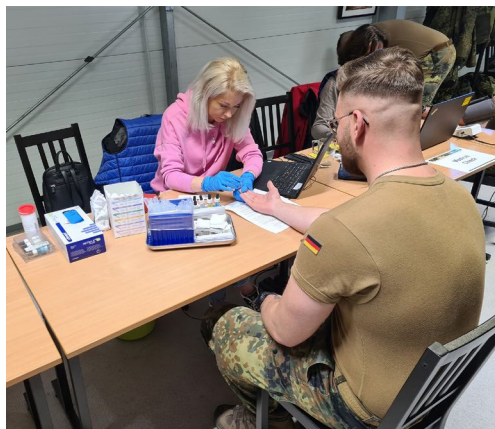
vyks kraujo donorystės akcija – nedvejodamas sutikau. Užtruksime tik apie dešimt minučių, o kažkam tai gali dovanoti gyvenimą“, – svarsto NATO karys iš Vokietijos.

Kauno klinikų Kraujo centro vadovė dr. Diana Remeikienė džiaugiasi gražia užsimezgusia draugyste, prasidėjusia prieš penkerius metus. „Pirmaisiais kartais NATO kariai atvykdavo į Kauno kli-

nikas. Su kiekvienu kartu norinčiųjų aukoti kraujo buvo vis daugiau, tad nusprendėme, kad laikas Kraujo centrui atvykti pas juos“, – bendradarbiavimo pradžią prisimena D. Remeikienė.

Tikimasi, kad ši prasminga draugystė sėkmingai tęsis ir taip šalyje bus išgelbėta dar ne viena gyvybė.

Kauno klinikų inf.

Kauno klinikų nuotr.

LSMU išlaiko aukščiausius įvertinimus tarp visų šalies universitetų

1» „Times Higher Education“ (THE) – vienas iš trijų prestižinių tarptautinių reitingų, vertinančių pasaulio universitetus. Daugiausia dėmesio šiame reitinge skiriama studijų kokybei, moksliniams tyrimams ir mokslo veiklos įtakai pasaulyje. Vertinamas ir universiteto tarptautiškumas bei iš gamybos ar verslo sugeneruotos pajamos.

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas puikiai įvertintas pagal visus šiuos rodiklius.

Antrus metus iš eilės pasiekiami aukšti tarptautiniai įvertinimai,

pirmaujanti pozicija tarp šalies universitetų patvirtina LSMU studijų ir mokslo veiklos tvarumą.

„Aukštos universiteto pozicijos – ilgo, nuoseklaus ir kruopštaus darbo, paremto studijų, mokslo ir klinikinės praktikos vienovės principu, rezultatas, prie kurio prisidėjo visa Universiteto bendruomenė. Universitetas, užsibrėžęs sveikatos mokslų srityje tapti lyderiu Europoje, nuosekliai siekia šio tikslo“, – sako LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis.

Šiais metais daugiausia balų – 60,7, THE reitinge LSMU sulaukė ver-

tinant universiteto mokslininkų cituojamumą – šis kriterijus atspindi aukštosios mokyklos įtaką pasaulyje, žinių ir idėjų plėtros mastą.

LSMU išsiskyrė ir vertinant pagal tarptautinės perspektyvos kriterijų (angl. *International outlook*), – 58,9 balo. Šis kriterijus rodo aukštosios mokyklos pasiekimus tarptautiniu mastu ir gebėjimą pritraukti pirmosios bei antrosios pakopų studentų iš viso pasaulio.

Šiandien LSMU – vienas tarptautiškiausių universitetų Lietuvoje. Kas penktas universiteto studentas – užsienietis. Dažniausiai studijas

Lietuvos sveikatos mokslų universitete renkasi būsimieji studentai iš Izraelio, Švedijos, Vokietijos ir Indijos.

LSMU įvertintas ir kaip institucija, savo inovacijomis, išradimais bei konsultacijomis padedanti vystyti pramonę. Pagal pramonės pajamų (angl. *Industry income*) kriterijų Universitetui šiemet skirti 37,4 balai.

Aukštų įvertinimų Lietuvos sveikatos mokslų universitetas sulaukia jau ne pirmus metus. Praėjusiais metais aukštų pozicijų pasiekta net trijuose plačiai žinomuose pasaulio reitinguose.

QS kylančių Europos ir Azijos universitetų reitinge (angl. *Emerging Europe and Central Asia* – EECA) LSMU atsidūrė tarp 31 proc. geriausių regiono aukštųjų mokyklų. „QS World University Rankings by Subject 2020“ praėjusiais metais Universitetą įvertino kaip vieną iš 550 geriausių pasaulio aukštųjų mokyklų, vykdančių medicinos studijas.

LSMU atstovai tokį tarptautinį proveržį vertina kaip universiteto aukštos kokybės pripažinimą.

LSMU Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės informacijos skyriaus inf.

Skausmo gydymo poskyris – galimybė pacientams pamiršti varginantį lėtinį skausmą

3» Kai pacientas atvyksta į Kauno klinikų SGP, jis užpildo anketą apie juntamą skausmą, kuri padeda ir pačiam pacientui su juo geriau susipažinti. „Gydytojui pasikalbėjus su pacientu, įvertinus gretutines ligas, tyrimus, vartojamus medikamentus, nustatoma preliminarinė lėtinio skausmo diagnozė, sudaromas skausmo valdymo planas, – apie gydymo eigą pasakoja L. Brogienė. – Pacientui pritaikomas jam tinkamiausias gydymo būdas – invazinės procedūros arba neinvazinės, pavyzdžiui, kineziterapinis gydymas.“

Veiklos dvidešimtmetis

Spalio 15-ąją SGP mini savo veiklos 20-metį. Poskyrio veiklos pradžia nebuvo paprasta. Doc. Irena Marchertienė, SGP įsteigimo iniciatorė, prisimena laikus, kai onkologinėmis ligomis sergantys pacientai

su pajungtais automatiniais švirkštais ir juose esančiu morfinu buvo lankomi ir sekami namuose. „Nebuvo išskirtos specialios patalpos pacientų konsultacijoms, procedūroms atlikti ir personalui. Jie buvo konsultuojami anesteziologijos skyriuje, o invazinės procedūros atliekamos operacinėse, tik pasibaigus jų darbo laikui, – darbo procesus prisimena doc. I. Marchertienė. – Nevisavertis tokio skausmo poskyrio funkcionavimas tęsėsi septynerius metus.“ Docentė priduria, kad padėtis iš esmės pasikeitė, kai 2002 metais Kauno klinikose oficialiai atidarytas SGP.

„SGP per 20 metų stipriai pasikeitė ir tobulėjo – nuo skyriaus įkūrimo, kuriame dirbo viena slaugytoja komandoje kartu su gydytoju neurologu ir dviem anesteziologais kukliose mažose patalpose, iki šios dienos, kai mes turime tris kartus di-

desnį personalą su specializuotomis ambulatorinėmis ir dienos stacionaro paslaugomis, – teigia Liuda Brogienė. – Šiandien naujose erdviose skausmo gydymo patalpose priimami ne tik pacientai, bet ir studentai, rezidentai iš visos Lietuvos, vykdomi studentų moksliniai darbai.“

SGP ateityje tikisi tapti daugiadisciplininio skausmo valdymo centru, kuriame būtų tarpdisciplininis bendradarbiavimas tarp įvairių sričių specialistų. „Šiuo metu savo komandoje turime kelių sričių specialistus, bendradarbiaujame su kitų specialybių gydytojais skausmo valdymo klausimais. Norime, kad pagrindiniai specialistai visada dirbtų komandoje kartu (neurologas, anesteziologas, kineziterapeutas, psichologas). Tai padės dar tiksliau ištirti pacientą ir efektyviai suvaldyti jo skausmą“, – sako L. Brogienė.

Kauno klinikų inf.

Nuotrauka – Shutterstock ID 728164798

Per metus Kauno klinikų SGP konsultuojami apie 5,7 tūkst. pacientų iš visos Lietuvos ir šie skaičiai vis auga. Pasak prof. A. Maco, norėtųsi, kad žmonės nesirgtų, bet jei taip jau nutiko ir pacientas jaučia lėtinį skausmą, bendras multidisciplininės komandos tikslas – profesionaliai suteikti jam reikiamą pagalbą.

Kaip padėti žmonėms, sergantiems epilepsija: išmoktos pamokos

Spalio 11 d. LSMU Bioetikos katedra kartu su Kauno arkivyskupijos „Caritas“ Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centru organizavo tarptautinę konferenciją-diskusiją „Kaip padėti žmonėms, sergantiems epilepsija: išmoktos pamokos“. Šiuo renginiu siekta surinkti įvairių organizacijų specialistų patirtis, teikiant paslaugas epilepsija sergantiems žmonėms ir pabandyti atsakyti į klausimą „Kaip padėti žmonėms, sergantiems epilepsija?“

Dr. Polina Šedienė
Bioetikos katedros docentė

Beveik dešimtmetį veikia Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centras

Konferencija sulaukė daugiau nei 70 susidomėjusių dalyvių, atstovaujančių skirtingoms profesinėms grupėms iš visos Lietuvos: socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų, užimtumo specialistų, slaugytojų, budinčių globėjų, asmeninių asistentų, gydytojų, psichologų ir individualiosios priežiūros darbuotojų. Konferencijos dalyvius pasveikino ir pažymėjo „Caritas“ organizacijos ilgalaikio tęstinio bendradarbiavimo su LSMU Bioetikos katedra reikšmę Kauno arkivyskupijos „Caritas“ vadovas Arūnas Kučikas.

Jau beveik dešimtmetį Kaune veikia Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centras, įkurtas bendradarbiaujant Lietuvos „Caritui“ ir Vokietijos epilepsijos centrui „Kleinwachau“. Šio centro atsiradimo istorijoje svarbią vietą užima Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, užmezgęs *Erasmus* mainus su Bylefeldo universitetu, kuriam priklauso epilepsijos centras „Bethel“. Doc. dr. Polina Šedienė 2011 m. pasinaudojo galimybe vykti į šį centrą per dėstytojų mainų programą, kur ir susipažino su pagalbos epilepsija sergantiems žmonėms sistema Vokietijoje.

Ypatingas vienatvės vaidmuo epilepsija sergančių asmenų gyvenime

Bendraujant su epilepsijos centro administracija ir personalu, lankantis įvairiuose epilepsijos centro „Bethel“ padaliniuose, gydymo, reabilitacijos, konsultavimo, socialinių paslaugų, profesinio mokymo, gyvenimo ir kt., kilo mintis plėtoti psichosocialinio konsultavimo idėją Lietuvoje. Psichosocialinio konsultavimo svarba epilepsija sergančių žmonių kasdieniame gyvenime grindžiama žinių ir informacijos apie ligą stoka visuomenėje, šia liga sergančių žmonių artimoje aplinkoje, šeimoje, mokyklose, darbovietėse. Mūsų visuomenėje vis dar bijoma epilepsijos priepuolių, juos patiriantys žmonės dažnai stigmatizuojami ir jų vengiama. Todėl ši liga tampa asmens išskyrimo, socialinės atskirties, atstūmimo ir jo pasitraukimo į savo kiutą priežastimi. Tyrimais atskleistas ypatingas vienatvės vaidmuo epilepsija sergančių asmenų gyve-

nime. Pavyzdžiui, epilepsija sergantis jauni žmonės, kuriems, pasiekus suaugusiųjų amžių (25–30 m.), nepavyksta nuo įprasto gyvenimo su tėvais pereiti prie savarankiško gyvenimo, patiria vienatvę ir nėra patenkinti dabartine savo raidos ir socialine padėtimi. Jiems nepavyksta sukurti savo socialinio tinklo. Jaunuoliai, sergantys epilepsija, teigia, kad jie yra nepatenkinti savo savarankiškumu ar nepriklausomybe ir draugyste. Dažnai sergantis žmogus užsidaro savo šeimoje, kad išvengtų nemalonių klausimų ir diskriminacijos. Patirtys rodo, kad paliesti epilepsijos žmonės ir jų artimieji per dažnai naudoja neigativas ligos įveikimo strategijas ir dėl nežinojimo bei bejėgiškumo nepasinaudoja socialinės ir teisinės pagalbos galimybėmis. Todėl netgi gerai mediciniškai gydomos epilepsijos atveju per daug saugojamasi, svirstoma ir paisoma nepagrįstų draudimų – dažnai jau darželyje, mokykloje arba renkantis profesiją.

Glaudžiai bendradarbiaujama su Vokietija

Socialinė darbuotoja iš Vokietijos epilepsijos centro „Kleinwachau“ Maria Lippold savo pranešimu atsakė į klausimą „kodėl yra svarbu teikti psichosocialines konsultacijas epilepsija sergantiems žmonėms?“ Beveik 15 metų dirbusi epilepsijos konsultavimo centre ir epilepsijos centro neurologijos klinikoje M. Lippold patyrė, kad naudojant epilepsijai būdingą psichosocialinę konsultavimą buvo pritaikytos ir taip išsaugotos darbo vietos, pvz., kolegoms perimant pavojingas darbo dalis. Epilepsiją turintys žmonės galėjo toliau visiškai arba beveik be apribojimų vykdyti savo profesines veiklas. M. Lippold savo patirtimi ir pastangomis prisidėjo prie Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centro kūrimo Kaune, ištisus ketverius metus lydėjo P. Šedienės koordinuojamo projekto „Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centro kūrimas Kauno mieste“ veiklas. Per ketverius metus pasiekta, kad konsultavimo paslauga būtų žinoma, buvo sukurti kontaktai su klinikomis, mokyklomis ir neįgalių žmonių globos namais, kuriuose yra sergančių epilepsija. Epilepsija sergančių vaikų tėvai ir suau-

gusieji, sergantys epilepsija, bei jų artimieji epilepsijos konsultavimo centre gavo profesionalią pagalbą. Mažose grupėse buvo vedami epilepsijos mokymai MOSES ir daug kitų paslaugų buvo siūloma žmonėms, sergantiems epilepsija, ir jų artimiesiems. Maria Lippold ir jos kolegos iš epilepsijos centro „Kleinwachau“ ne kartą dalyvavo LSMU Bioetikos katedros organizuotose konferencijose, skirtose integraliosios pagalbos lėtinėmis ligomis sergantiems asmenims ir jų šeimoms plėtoti, perėjimo nuo institucinės vaikų ir neįgalių asmenų globos į bendruomeninę globą klausimams aptarti. Konferencijoje skambėjo Kauno arkivyskupijos „Caritas“ veikiančio Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centro tapatybės paieškos tema.

Epilepsija sergančių vaikų ir jų šeimos narių poreikiai

LSMU Bioetikos katedros docentė Rūta Butkevičienė pristatė tyrimo apie epilepsiją sergančių vaikų ir jų šeimoms narių poreikius rezultatus. Tyrimas buvo inicijuotas partneriško Lietuvos sveikatos mokslo universiteto ir Kauno arkivyskupijos Caritas projekto „Kompleksinės integruotos pagalbos psichosocialinių paslaugų modelio sukūrimas epilepsija sergantiems ir raidos sutrikimus turintiems vaikams ir jų šeimoms nariams“, kurį 2019–2020 metais rėmė Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondas. Dėl neigatyvių išgyvenimų šeimos, kuriose auga epilepsija sergantis ir turintis raidos sutrikimų vaikas, dažniau nei apskritai gyventojai susiduria su socialinėmis problemomis (pvz., darbo vietos, santykių praradimas) ir su gretutiniais psichikos sveikatos sutrikimais. Dažnai dėl ligos ir aplinkos reagavimo į ligą susiformuoja ryškus globojamasis tėvų auklėjimo stilius, lemiantis vaikų nesavarankiškumą, sąmoningumo ir socialinių kompetencijų stoką. Epilepsija sergantiems vaikams ir jų šeimoms nariams gali atsirasti psichosoma-

tinų ir prisitaikymo sutrikimų. Siekiant sumažinti šeimų, kuriose auga epilepsiją ir raidos sutrikimų turintis vaikas, atskirtį, vaikų izoliavimą namuose, skiriant namų mokymą, sušvelninti psichosocialinius padarinius, šalia medikamentinio gydymo ypač aktualus tampa psichosocialinis konsultavimas, orientuotas į gilesnį vaiko ir jo šeimos problemų suvokimą, individualių, tik tai šeimai skirtų problemų sprendimo būdų parinkimą, vaiko ir jo šeimos aplinkos švietimą ir pritaikymą. Individualiosios ir grupinės psichosocialinės konsultacijos padėtų šeimoms spręsti įtampą, stresą ir nerimą keliančius klausimus: kokį darželį arba kokią mokyklą parinkti vaikui, kaip geriausiu būdu apsaugoti nuo galimų susižeidimų epilepsijos priepuolių metu ir kt.

LSMU programos „Socialinis darbas medicinoje“ absolventė, socialinė darbuotoja Gabrielė Kairytė pristatė Kauno arkivyskupijos „Caritas“ Epilepsijos psichosocialinio konsultavimo centro veiklas, kurios vykdomos šalia psichosocialinių konsultacijų. Tai išvykos, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, savanorystės ir studentų praktikos koordinavimas, dalyvavimas renginiuose ir akcijose, skirtose Pasaulinei ir Europinei epilepsijos dienoms paminėti, fotoprojektų ir videofilmų kūrimas ir kt.

Epilepsija sergančių integracija į darbo pasaulį

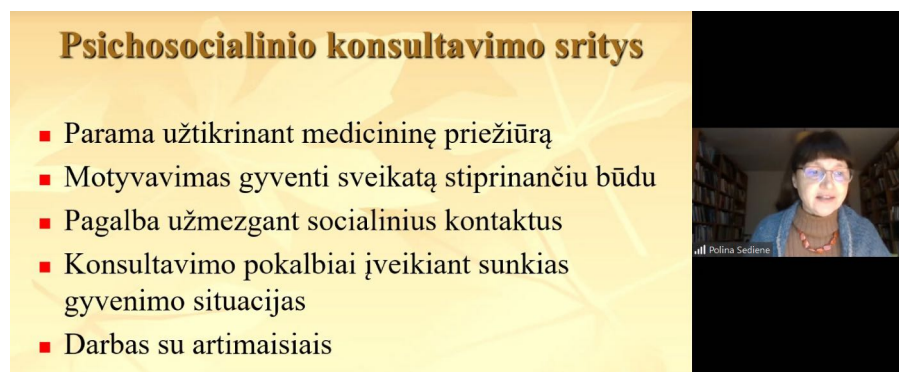
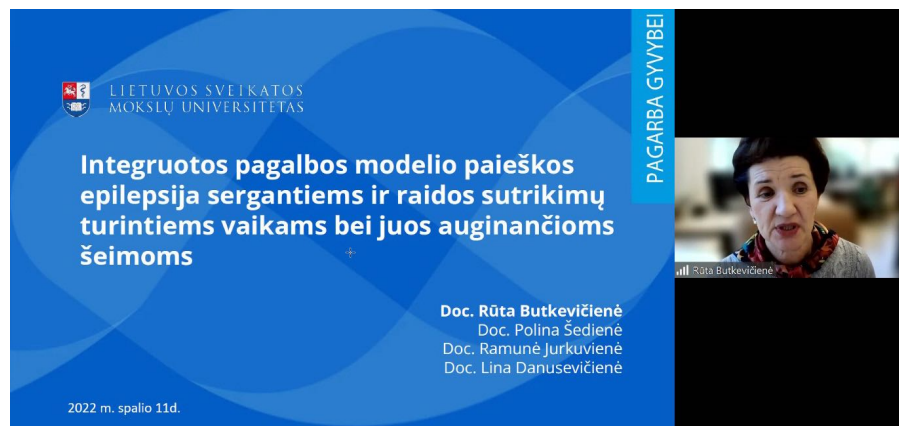
Ypatingo konferencijos dalyvių dėmesio sulaukė kitos LSMU programos „Socialinis darbas medicinoje“ absolventės, socialinės darbuotojos Akvilės Račickaitės sukurta videofilmė. Jame socialinė darbuotoja kalbina epilepsija sergančius asmenis – klausia apie jų patirtis integruojantis į darbo pasaulį. Interviu atskleidė, kad epilepsija sergantis žmogus yra motyvuoti dalyvauti darbo rinkoje, nes jie nori užsitikrinti finansinį stabilumą, saugų ir užtikrintą socialinį gyvenimą. Darbe jie gali save realizuoti ir

įprasminti savo gyvenimą, o tai skatina geresnę emocinę ir fizinę savijautą. Tačiau darbo pokalbis epilepsija sergantiems asmenims įsidarbinant yra vienas iš sudėtingiausių etapų, sukeliančių baimę. Jie jaučia įtampą, kad darbdavys, sužinojęs apie epilepsiją, nuvertins jų gebėjimus arba atleis iš darbo. Darbdaviai, neatsižvelgdami į ligos specifiką, nuvertina sergančius žmones ir nesuteikia jiems galimybės dirbti, parodyti savo darbo našumą, nes jiems trūksta žinių ir pagalbos bandant įdarbinti tokius žmones.

Menų terapeutė Rasa Rudaitienė, atstovaujanti Kauno klinikų filialo vaikų reabilitacijos ligoninei „Lopšelis“, pademonstravo, kaip per šokį, judesį, garsus, pasakas, muziką ir dainas galima padėti ypatingam vaikui įveikti atskirtį, išreikšti jausmus, kontroliuoti emocijas, suvokti savo kūną, užmegzti kontaktą.

Ventos socialinės globos namų atstovė Daiva Pranauskienė nurodė, kad globos namuose gyvena 143 suaugę asmenys ir 19 vaikų. Iš jų epilepsija serga 61 gyventojas. Daiva Pranauskienė pateikė globos namuose išstinkančių epilepsijos priepuolių atvejus. Pristatymas padėjo suprasti, kaip sudėtingas situacijas įveikia patyrę darbuotojai, kaip ir kokios pagalbos jie sulaukia iš savo kolegų, kaip kruopščiai yra renkama informacija apie globos namų gyventojų priepuolius, siekiant ją kuo tiksliau pateikti gydančiajam neurologui.

Įvairių sričių specialistai konferencijos diskusijoje patvirtino poreikį žinoti ne tik apie epilepsiją, teikiamas paslaugas, bet ir išmokyti suteikti būtiną pagalbą sergančiam žmogui, informuoti, skleisti žinių apie epilepsiją visuomenei. Konferencijos pranešimų turinys buvo vertinamas kaip naudingas, informatyvus ir praktiškai pritaikomas. Konferencijos metu iškilo specifinių temų ir situacijų iš epilepsija sergančių žmonių gyvenimo, kurios jautriai palietė konferencijos dalyvius.

Kokybės ir strategijos stebėseną Universitete rūpinsis patyrusi LSMU absolventė

Patirtis sveikatos priežiūros sektoriuje, kokybės stebėseną ir nuolatinis procesų gerinimas – su šiomis kompetencijomis vasaros pabaigoje darbą Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) pradėjo kokybės vadybos ekspertė Raminta Strazdauskaitė. Specialistė vadovaus naujai Universiteto Kokybės ir strategijos stebėsenos tarnybai.

Tautvydas Bulvičius

Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus vadovas

„Esu nusiteikusi optimistiškai ir pasiruošusi naujiems iššūkiams, kurių, neabejoju, kad bus pačių įvairiausių. LSMU yra mano *Alma mater* – esu baigusi visuomenės sveikatos studijas, tad man didžiulė garbė grįžti į Universitetą ir prisidėti prie vienos autoritetingiausių institucijų Lietuvoje veiklos gerinimo“, – pirmaisiais darbo LSMU įspūdžiais dalijasi R. Strazdauskaitė.

Naujoji Universiteto tarnyba bus atsakinga už dvi svarbias lygiavertės sritis – LSMU kokybės vadybos sistemos rengimą, įgyvendinimą ir tobulinimą, naujų kokybės vadybos

metodų diegimą. Taip pat bus rūpinamasi Universiteto strateginių plėtros gairių (SPG) ir jų įgyvendinimo plano rengimu, įgyvendinimo stebėseną ir proceso užtikrinimu.

R. Strazdauskaitė puikiai išmano sveikatos priežiūros sektorių, kuriame daugiau nei 8 metus dirbo pajamų ciklo valdymo srityje. „Kokybė visuomet buvo viso mano ir mano komandos darbo pagrindas. Nuolatinis procesų gerinimo būdų ieškojimas buvo neatsiejama mano darbo dalis“, – apie savo darbo patirtį kalba naujoji vadovė.

Kokybės ir strategijos stebėsenos tarnyba Universitete sieks užtikrinti tvarią kokybės vadybos sistemą. Tai ketinama pasiekti per esamų procesų analizę ir naujų procesų

planavimą, diegimą ir tobulinimą. Taip pat bus bendraujama su visais LSMU padaliniais ir renkami bei analizuojami SPG rodikliai. Pasak R. Strazdauskaitės, šiuo metu vienas pirmųjų ateities uždavinių yra surinkti ir plėsti kompetentingų specialistų komandą, kurie padės efektyviau siekti užsibrėžtų tikslų.

Pašnekovės motto – *Sharing is caring*. „Tai puikiai pritaikoma profesiniame gyvenime, nes visi bendruomenės nariai dirbame vieno tikslo link“, – sako tarnybos vadovė.

Po darbų R. Strazdauskaitė geriausiai atsipalaiduoja leisdamą laiką gryname ore. „Taip pat auginu paauglį japonų akitą. Šuo padeda užtikrinti, kad gamtoje, nepriklausomai nuo oro, praleisčiau pakan-

■ Raminta Strazdauskaitė.

Pašnekovės asmeninio archyvo nuotr.

kamai laiko. Taip pat, kai tik turiu galimybę, mėgstu važinėti dviračiu, be to, neseniai atradau sportą baseine“, – laisvalaikio pomėgiais,

kurie geriausiai padeda atsikvėpti po darbo dienos, dalijasi Kokybės ir strategijos stebėsenos tarnybos vadovė R. Strazdauskaitė.

Ukrainietei Alinai atlikta sudėtinga rekonstrukcija

Į Lietuvą su keturiomis dukromis Andrėjus atvyko kovo 18 dieną. Šiandien vyras labiausiai džiaugiasi gerėjančia šešiolikmetės dukros Alinos sveikata. Nuo pat gimimo mergaitės mityba buvo sutrikusi, ji susidurdavo su sunkumais ryjant maistą, sunkiai kalbėjo. „Gimtoje šalyje gauti gydymą neturėjome galimybių, todėl Lietuvoje net nepagalvojome ieškoti pagalbos“, – pasakojimą apie dukrą pradeda jis.

Lūpos ir gomurio nesuaugimai – dažniausia įgimta patologija

Į Kauno klinikas šeima pateko atsitiktinai. Vieną dieną Andrėjus kartu su dukromis atvyko profilaktinei dantų patikrai pas gydytoją odontologę. Ji, apžiūrėjusi Aliną, pastebėjo didelį defektą Alinos burnoje. „Gydytoja paragino nelaukti ir vykti į Kauno klinikas specialistų apžiūrai. Padrąsinti jos, nusprendėme surizikuoti“, – atvirauja tėtis.

Įvertinus pacientės sveikatos būklę, Kauno klinikose jai diagnozuotas pilnas minkštojo ir kietojo gomurio nesuaugimas. Kauno klinikų Veido ir žandikaulių chirurgijos klinikos gydytojas veido ir žandikaulių chirurgas Tadas Keizeris pastebi, kad lūpos ir gomurio nesuaugimai – dažniausia įgimta veido ir žandikaulių srities patologija, pasitaikanti net 1 iš 800 naujagimių. „Šie defektai gali atsirasti dėl genetinių priežasčių. Taip pat jie būdingi įvairiems sindromams, pavyzdžiui, Pierre Robin sindromui. Riziką jiems atsirasti didina nėščiųjų alkoholio ar kitų vaisiaus

vystymąsi galinčių paveikti medžiagų vartojimas“, – teigia gydytojas.

Dažniausiai, esant kietojo ir minkštojo gomurio nesuaugimui, operacija atliekama vaikui, sulaukiamam pusantro metų. Pasak T. Keizerio, tada gaunami geriausi rezultatai tolesniam audinių augimui ir kalbos vystymuisi. „Pacientės situacija sunkesnė, nes ji serga galvos smegenų vandene. Dėl šios priežasties nesuaugę audiniai, mergaitei augant, išsiplėtė ir susidarė didesnis defektas“, – aiškina jis.

Pirmoji, kuriai per vieną operaciją atlikta tiek daug procedūrų

Kauno klinikose Alinai rekonstruotas kietojo ir minkštojo gomurio audinys. „Ši mergaitė – pirmoji, kuriai per vieną operaciją atlikta tiek daug procedūrų. Siekiant suartinti esančius audinius ir suformuoti kietąjį ir minkštąjį gomurį, reikėjo išlaisvinti gomurinį nervą iš kaulinio kanalo, suformuoti nosiaryklės apatinę sieną. Taip pat jai atlikta ryklės užpakalinės sienelės plastika, kad pa-

Kauno klinikų nuotr.

gerėtų pacientės kalba ir sumažėtų specifinis nosinis garsas kalbant“, – pasakoja T. Keizeris.

Atlikus šias procedūras, mergaitei pagerėjo mityba. T. Keizerio teigimu, po procedūros maistas nebepatenka į nosiaryklę, pacientei jį lengviau nuryti. „Dėl kalbos ir garsų tarimo gerinimo Alina pradėjo lankytis pas logopedą, tad laukiame teigiamų pokyčių. Žaizdos po atliktos procedūros gyja puikiai, tad tuo ir džiaugiuosi“, – sako veido ir žandikaulių chirurgas.

Andrėjus, kalbėdamas apie dukros savijautą, priduria, kad mergaitė ne tik jaučiasi, bet ir kalba daug geriau. „Esu labai dėkingas gydytojui T. Keizeriui ir jo komandai. Dabar jos savijauta geresnė, Alina lankosi pas logopedę, kad kalbėti taptų lengviau“, – šypsosi mergaitės tėtis.

Kauno klinikų Veido ir žandikaulių chirurgijos klinikoje teikiama pagalba pacientams, sergantiems veido ir žandikaulių srities ligomis. Čia gydomos veido ir žandikaulių traumos, uždegimai, galvos ir kaklo

Ši mergaitė pirmoji, kuriai per vieną operaciją atlikta tiek daug procedūrų.

navikai, neustomatologinės ligos, įgimti ir įgyti defektai ir deformacijos, seilių liaukų ligos.

Kauno klinikų inf.

SPALIO 13-OJI – PASAULINĖ REGĖJIMO DIENA. SPALIO 15-OJI – BALTOSIOS LAZDELĖS DIENA

Ragenos ligų gydymas Kauno klinikose: naujovės ir galimybės

Ragenos ligos – vienos dažniausiai pasitaikančių akių ligų. Kasmet pasaulyje net dviem milijonams žmonių nustatomas rageninis aklumas. Kauno klinikų Akių ligų klinikoje taikomos moderniausios, pasaulyje pripažintos ragenos ligų gydymo technologijos – skirtingų rūšių audinio transplantacijos, o šiais metais Kauno klinikose pradėta ir nauja ragenos ligų gydymo kryptis – gydymas lazeriu (fototerapinė keratektomija).

Nuotrauka – Shutterstock ID 209228417

■ Prof. Reda Žemaitienė.

Naujas gydymo metodas

„Šis naujasis gydymo metodas pagrįstas eksimerinio lazerio gebėjimu veikiant labai trumpais ultravioletinio šviesos spektro (UV) impulsais, nepažeidžiant aplinkinių audinių ir nesukeliant šilumos efekto, nugarinti tam tikro storio, patologiškai pakitusį ragenos sluoksnį“, – naująjį gydymo metodą pristato Kauno klinikų Akių ligų klinikos vadovė prof. Reda Žemaitienė.

Lazeriu gali būti gydomos kai kurios įgimtose ragenos ligos, ragenos paviršiniuose arba priekiniuose sluoksniuose susidarę drumstys ir randai po buvusių akių traumų ir uždegimų. „Kai kuriais atvejais dėl įgimtų ragenų ligų ar, atrodytų, ne-

sunkiai užgavus akį pirštu, nagu, augalu, žaislu, popieriaus lapu, atsiranda nuolat pasikartojančios ragenos žaizdelės, vadinamos erozijomis – sako prof. R. Žemaitienė. – Jos atsiranda dėl pakitusių ir nepakankamai tvirtų jungčių tarp viršutinio ragenos sluoksnio – epitelio, ir gilesnių audinių.“

Kaskart atsinaujinant žaizdelėms, pacientai patiria didžiulį akies skausmą, šviesos baimę ir ašarojimą, laikinai pablogėja matymas. „Lazeriu pašalinus labai tiksliai ir labai ploną ragenos sluoksnį, sutvirtėja epitelio susijungimas su gilesniais ragenos audiniais ir erozijos kartoja rečiau arba visai nesikartoja“, – pasakoja Akių ligų klinikos vadovė.

Ragenos transplantacijos atliekamos jau beveik 50 metų

„Kartais net ir šiuolaikiniai gydymo metodai nėra veiksmingi ir sudrumstėjus ragenai išsivysto taip vadinamas rageninis aklumas“, – teigia prof. R. Žemaitienė. Tuomet pacientui siūloma ragenos transplantacija – jos Kauno klinikų Akių ligų klinikoje atliekamos jau beveik 50 metų.

Prieš trejus metus Kauno klinikose sėkmingai įdiegtos ir kito tipo, endotelinės sluoksninės ragenos transplantacijos, kurių metu išsaugomi savi sveiki audiniai, o pakeičiami tik patologiškai pakitę. Šiuo metu tokios operacijos yra vyraujančios

ragenų transplantologijoje visame pasaulyje. Naująja metodika Kauno klinikose operuota jau daugiau nei 40 pacientų.

„2021 metais Kauno klinikose pasiekėme rekordą – atlikome 57 ragenos persodinimo operacijas, o tai sudarė net 84 proc. visos Lietuvos ragenos transplantacijų. Džiaugiamės galėję mūsų pacientams grąžinti šviesą ir gyvenimo kokybę“, – sako prof. R. Žemaitienė.

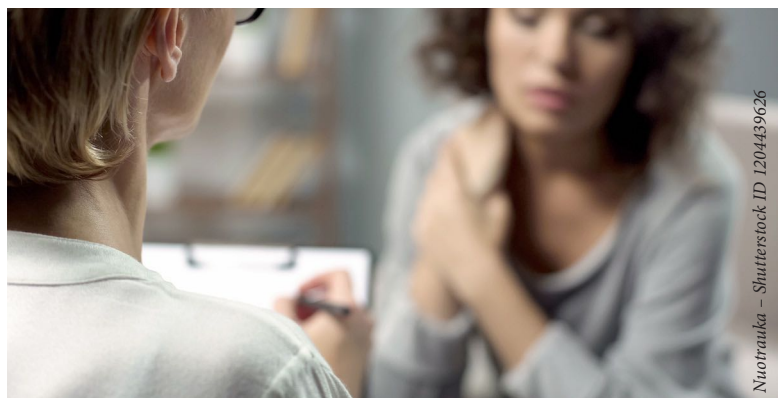
Sergančių ragenų ligomis žmonių nemažėja, tad ateityje tikimasi surasti naujų būdų, kurie padėtų gydyti šias ligas. „Pastaraisiais metais vis daugiau kalbama apie genetinių tyrimų vertę diagnozuojant ir diferencijuojant paveldimas

Spalio 13 dieną minima Pasaulinė regėjimo diena, o spalio 15-ąją – Baltosios lazdelės diena. Šių dienų tikslas – atkreipti dėmesį į regėjimo sutrikimus, aklumą, skatinti visuomenę rūpintis savo akių sveikata.

ragenos ligas. Dėl genetinių tyrimų atsiranda galimybė prognozuoti skirtingų paveldimų ragenos ligų progresavimo riziką bei parinkti tinkamiausią gydymo taktiką individualioms situacijoms“, – teigia profesorė.

Kauno klinikų inf.

Mokslininkų apžvalga apie protinį nuovargį: kaip atpažinti ir užkirsti kelią

Nuotrauka – Shutterstock ID 1204439626

Protinis nuovargis – vienas pagrindinių simptomų, kuriais skundžiasi nerimo ir afektiniais sutrikimais sergantys asmenys. Šio nuovargio dažniausiai nepašalina netgi medikamentinis gydymas.

Ieškant sąsajų tarp protinio nuovargio ir psichikos sutrikimų

Vieningo apibrėžimo, kas tiksliai yra protinis nuovargis, mokslinėje pasaulio literatūroje kol kas nėra, pati būseną neretai painiojama su

depresijos metu patiriama anhedonija – sumenkusiu gebėjimu patirti džiaugsmą, malonumą.

Tad asmenys, sergantys psichikos sutrikimais ir patiriantys protinį nuovargį, dažnai negauna tinkamo gydymo ir patiria ilgalaikį protinio

nuovargio sukeltų pasekmių – mažėja įsitraukimas į kasdienę veiklą, kyla sunkumų darbe, menksta bendras psichosocialinis funkcionavimas.

Tai paskatino grupę Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Neuromokslų instituto Elgesio medicinos laboratorijos mokslininkų išsamiau pasigilinti į tarptautinių mokslinių tyrimų literatūrą ieškant sąsajų tarp protinio nuovargio ir psichikos sutrikimų.

» 8

LSMU students about healthcare system in Japan

6th year LSMU Medical Program students participating in exchange program with Japan.

Our internship at the International University of Health and Welfare (IUHW) started on the 5th of September 2022. We were ten students from LSMU. All of us visited various departments and got an opportunity to experience Japanese medical care from up close.

We noticed quite a few differences from our medical system. Although medical school also takes six years to complete, after graduation, students have to do two years of rotations in the hospital. They must attend every single department before going to the residency. The places for the residency are not limited; however, students need to pass a specific exam to get into the specialty they want.

We were informed that the salary does not depend on the

specialty, meaning that either surgeon or physician get the same wages.

The IUHW Narita Hospital is a new medical facility with latest and expensive equipment, luxurious wards, but not yet functioning in its full capacity due to recent opening. They have a Preventive Medical Center, where people do regular checkups even when they do not have any symptoms.

It does not matter if the patient chooses private or public hospital, the medical service fee is the same, and the government covers 70 % of expenses.

Our stay in Japan involved not only medical practice but also travelling, sightseeing, and experiencing Japanese culture. For a whole month, we enjoyed Japanese cuisine, history, and cities. We

explored a lot of temples, shrines, and nature attractions. Japanese landscape is very different from ours; there are mountains, volcanoes, ocean, waterfalls, and bamboos. During summer season, the humidity can reach above 90 % along with a very high temperature. Thus, it took some time for us to adapt to a different climate.

One of the greatest things that we did not expect was the warm welcome of Japanese medical students. They were our immediate helpers with translation, explanation, travelling, cuisine and experiencing Japanese student life.

We are extremely happy for this opportunity and hope that the friendship between IUHW and LSMU will last, and other students will be able to experience exchanges the same way we did!

Photos of the authors

Mokslininkų apžvalga apie protinį nuovargį: kaip atpažinti ir užkirsti kelią

7» Protiniu nuovargiu šiuo atveju mokslininkai laikė būseną, kuri pasireiškia subjektyviu nuovargio jausmu, motyvacijos trūkumu, suprastėjusiomis pažintinėmis funkcijomis, sumažėjusia dėmesio koncentracija.

Protinio nuovargio simptomus apžvelgoje literatūroje mokslininkams padėjo identifikuoti dvi grupės veiksmų.

Kognityvinių veiksmų grupėje buvo svarbūs netinkami įsitikinimai apie miegą ir į simptomus sutelkta ruminacija – įsitraukimas į pasikartojančias mintis, kokie pavargę jaučiamės.

Asmenybės bruožų grupėje buvo reikšmingos tokios savybės kaip žalos vengimas (tokie žmonės yra drovūs, linkę į pesimizmą, perteklinį nerimą), sumažėjęs savarankiškumas, polinkis nebendradar-

biauti su kitais žmonėmis, neryžtingumas.

Mokslinėje literatūroje protinis nuovargis dažniausiai siejamas su depresijos, nerimo simptomų pasireiškimu ir obsesinio-kompulsinio asmensybės sutrikimo bruožais.

Sumažinus protinį nuovargį gyvenimo kokybė gerėja

Nagrinėdami mokslinę literatūrą, Elgesio medicinos laboratorijos tyrėjai ieškojo ir protinio nuovargio problemos sprendimo būdų – juo labiau kad rado patvirtinimų, jog sumažinus protinį nuovargį asmens gyvenimo kokybė gerėja.

Šaltiniuose rasta, jog fizinis aktyvumas namuose padėjo sumažinti protinio nuovargio pojūtį moterims, susiduriančioms su pogimdyvine depresija.

Gauti rezultatai mokslininkus

skatina toliau tyrinėti šią problemą: gilintis į įrodymais pagrįstų psichologinių intervencijų veiksmingumą gydymo metu, tirti, kas gali turėti įtakos protinio nuovargio pasireiškimui psichikos sutrikimų imtyje, ieškoti bendro, visus simptomus jungiančio protinio nuovargio apibrėžimo.

Elgesio medicinos laboratorijos mokslininkų Kristinos Mozūraitės, Agnės Stanytės, Julijos Gečaitės-Stončienės ir Juliaus Burkauskos bendradarbiaujant su mokslininkais Naomi A. Fineberg ir Alessandro Serretti surinktos įžvalgos gali turėti praktinės reikšmės dirbant su asmenimis, sergančiais psichikos sutrikimais ir patiriančiais protinį nuovargį.

Žinios gali padėti psichikos sveikatos specialistams atkreipti dėmesį į protinio nuovargio simptomus ir skirti atitinkamas intervencijas, siekiant sumažinti šios būsenos pasireiškimą ir pagerinti sergančių asmenų gyvenimo kokybę.

Nuotrauka – Shutterstock ID 1523322002

LSMU Neuromokslų instituto Elgesio medicinos laboratorijos

mokslininkų grupės tyrimas publikuotas žurnale „International Journal of Psychiatry in Clinical Practice“.

Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus inf.

Farmacijos fakulteto globėjo šv. Jono Leonardi minėjimas

Spalio 7 d. minėdami šv. Jono Leonardi – Farmacijos fakulteto globėją, dieną apsilankėme Kauno kunigų seminarijoje. Ekskursiją vedė Universiteto kapelionas mons. Artūras Jagelavičius.

Jis pasakojo apie bernardinų vienuolyno Švč. Trejybės titulo bažnyčią, kuri pastatyta 1624–1634 metais Rotušės aikštės šiaurės vakarų kampe. Minsko vaivada kunigaikštis Aleksandras Masalskis, dukrai įstojus į Kauno vienuolyną, nupirko Kauno miesto kvartalą prie Rotušės aikštės.

Numalšinusi 1863 metų sukilimą, caro valdžia nuo 1864 m. iki 1866 m. vyskupą M. Valančių, vyskupijos įstaigas ir Varnių kunigų seminariją perkėlė į Kauną.

1928–1930 m. seminarijos rūmai buvo išplėsti, pristatant du aukštus: aktų salę ir patalpas 90 000 tomų bibliotekai. 1933 metais tarp bokšto ir bažnyčios buvo įterptas

modernus trijų aukštų kunigų seminarijos administracijos pastatas.

Nepriklausomybės metais ši bažnyčia buvo parapijinė. Apie 1937 m. pavesta saleziečiams. 1940 m. parapija turėjo 5643 parapijiečius. Po Antrojo pasaulinio karo dar kurį laiką naudota seminarijos tikslais. Nuo 1962 m. uždaryta, interjeras sunaikintas, atiduota knygų bazės sandėliui.

Gaivėsnių srovės seminarijos pusėn padvelkė devintojo dešimtmečio pradžioje. Buvo grąžintas pokario metais atimtas rektorato pastatas, Švč. Trejybės bažnyčia, kurią seminarija savo lėšomis restauravo, įrengė šiuolaikinį interjerą – modernų altorių, sietytus, vargonus, vitražus. 1982 m. vasario 17 d. ją atšventino vyskupas L. Povilionis.

Kauno kunigų seminarijos svečių knygoje įrašą paliko fakulteto dekanė prof. Dr. Ramunė Morkūnienė.

Parengė Raimonda Balandė

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS SKELBIA KONKURSA Į GAMTOS MOKSLŲ SRITIES BIOLOGIJOS MOKSLO KRYPTIES, MEDICINOS IR SVEIKATOS MOKSLŲ SRITIES MEDICINOS MOKSLO KRYPTIES, ŽEMĖS ŪKIO MOKSLŲ SRITIES VETERINARIJOS IR GYVŪNŲ MOKSLŲ KRYPTIŲ VALSTYBĖS FINANSUOJAMAS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ VIETAS, SKIRSTOMAS KONKURSO BŪDU

Priėmimo į doktorantūrą konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją. Priimama į šias Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2022-10-11 įsakymu Nr. V-586 patvirtintas vietas.

Eil. Nr.	Doktorantūros vadovas	Mokslo sritis, kryptis	Doktorantūros tema
1.	Prof. dr. Kęstutis Malakauskas	Gamtos mokslai, biologija – N 010	Eozinofilų plastiškumo tyrimai taikant pavienių ląstelių transkriptomikos analizę sergant astma
2.	Prof. dr. Rimantas Benetis	Medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001	ATTR širdies amiloidozės nustatymas pacientams, kuriems dėl didelės aortos vožtuvo stenozės atliekamas perkuteterinis aortos vožtuvo implantavimas (TAVI)
3.	Prof. dr. Gytė Damulevičienė	Medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001	Sarkopenijos korekcijos įtaka rijimo funkcijai sergant orofaringine disfagija
4.	Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė	Medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001	Odos melanomos rizikos veiksniai ir sąsajos su šeiminiiais melanomos genais ir melanoma
5.	Prof. dr. Diana Žaliaduonytė	Medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001	Išeminės širdies ligos (IŠL) klinikinė eiga po persirgus COVID-19 infekcijos: kraujo krešėjimo sistemos bei miokardo funkcijos pokyčių predikcinė vertė
6.	Dr. Loreta Šernienė	Žemės ūkio mokslai, veterinarija – A 002	Tvarus biopakuotės ir apsauginės valgomosios biodangos iš antrinių bioaktyvių maisto pramonės žaliavų panaudojimas sūrio kokybei užtikrinti
7.	Dr. Artūras Šiukščius	Žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003	Paukščių produkcijos mitybinės vertės ir tvarumo didinimo panaudojant lesaluose aliejaus pramonės antrinius produktus, turtingus n-3 riebalų rūgštimis, ir jų poveikio paukščių augimui, sveikatingumui ir reprodukcijai tyrimai

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS SKELBIA KONKURSA Į GAMTOS MOKSLŲ SRITIES BIOFIZIKOS MOKSLO KRYPTIES, MEDICINOS IR SVEIKATOS MOKSLŲ SRITIES FARMACIJOS MOKSLO KRYPTIES IR ŽEMĖS ŪKIO SRITIES GYVŪNŲ MOKSLŲ KRYPTIES VALSTYBĖS FINANSUOJAMAS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ VIETAS, SKIRSTOMAS KONKURSO BŪDU (PARAIŠKAS TEIKĖ ĮMONĖS SU DOKTORANTŪROS TEISE TURINČIA INSTITUCIJA)

Priėmimo į doktorantūrą konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją. Priimama į šias Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2022-10-11 įsakymu Nr. V-586 patvirtintas vietas.

Eil. Nr.	Doktorantūros vadovas	Mokslo sritis, kryptis	Doktorantūros tema	Įmonė ir doktorantūros teisę turinti institucija, kuriose bus vykdomos doktorantūros studijos
1.	Dr. Aistė Jekabsone	Gamtos mokslai, biofizika – N 011	Tarpląstelių pūslelių tyrimai tera-nostikai	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir UAB „Exolitus“
2.	Prof. dr. Jurga Bernatoniene	Medicinos ir sveikatos mokslai, farmacija – M 003	Technologinių veiksmų įtaka kietųjų farmacinių formų su kanabinoidais, triterpenais, polifenoliais bei flavanoidais (apigeninu, luteolinu) funkcionalumui ir veikliųjų junginių tirpimui	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir UAB „Bioremedium“
3.	Prof. dr. Valdas Jakštas	Medicinos ir sveikatos mokslai, farmacija – M 003	Augalų ekstraktų pūslelių sudėties ir biologinio aktyvumo tyrimai	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir UAB „Exolitus“
4.	Prof. dr. Elena Bartkienė	Žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003	<i>Sus scrofa domesticus</i> tvarių augimo technologijų modeliavimas identifikuojant ir analizuojant biologinius ir cheminius žymenis lemiančius produktyvumo rodiklius	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir UAB „Vyturis“

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS IR VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS SKELBIA KONKURSA Į GAMTOS MOKSLŲ SRITIES BIOFIZIKOS MOKSLO KRYPTIES VALSTYBĖS FINANSUOJAMAS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ VIETAS, SKIRSTOMAS KONKURSO BŪDU

Eil. Nr.	Doktorantūros vadovas, institucija	Mokslo sritis, kryptis	Doktorantūros tema
1.	Prof. dr. Saulius Šatkauskas, Vytauto Didžiojo universitetas	Gamtos mokslai, biofizika – N 011	Vakcinavimo technologijos, paremtos nukleorūgščių elektropernaša kūrimas ir tyrimai
2.	Dr. Martynas Maciulevičius, Vytauto Didžiojo universitetas	Gamtos mokslai, biofizika – N 011	Vėžio gydymas taikant Ca ²⁺ pernašą sonoporacijos metodu

Pagrindiniai konkurso kriterijai – magistrantūros arba jai lygiavertės aukštojo mokslo kvalifikacijos studijų baigimo rezultatai; skelbti mokslo straipsniai ar referatas, jei nėra paskelbtų recenzuojamų mokslo straipsnių; mokslo krypties, į kurią stojama, mokslinių problemų supratimas ir motyvacija; mokslinio tyrimo atitikimas strateginėms Universiteto plėtros kryptims.

Dokumentai – prašymas rektoriaus vardu dalyvauti konkurse, gyvenimo aprašymas, magistro ar jam prilygintos aukštojo mokslo kvalifikacijos diplomo ir jo priedų kopijos, specializuotos medicinos praktikos licencijos kopija, dviejų mokslininkų (padalinio vadovo, kuriame pretendentas pageidauja studijuoti, ir doktorantūros vadovo) rekomendacijos, bibliografijos sąrašas ir mokslo straipsnių kopijos (jeigu tokių nėra – mokslinis referatas), patvirtinimas apie sumokėtą stojamąją studijų įmoką (40 Eur), doktorantūros (mokslinio) vadovo sutikimas, vadovo mokslinės veiklos charakteristika ir vadovo publikacijų sąrašas – priimami 2022 m. spalio 19 d.–lapkričio 11 d., o papildoma informacija teikiama LSMU Mokslo centre, A. Mickevičiaus g. 7, 106 kab., Kaunas, tel. 327276, 327277.

Išsamesnė informacija apie priėmimą skelbiama Universiteto interneto puslapyje <https://lsmuni.lt/lt/veikla/mokslinė-veikla/doktorantura/priemimas-i-lmt-konkursines-doktoranturos-vietas-2022-m/>

Siekiant glaudesnio bendradarbiavimo su Jungtine Karalyste

2» Vizito metu Kauno klinikų delegacija turėjo galimybę susitikti su Londono universiteto koledžo (angl. *University College London*, UCL) atstovais. Tai seniausias ir didžiausias Londono universiteto koledžas, kuriame dirba apie 4000 mokslo darbuotojų – daugiausiai Jungtinėje Karalystėje, o tarp universiteto absolventų yra 26 Nobelio premi-

jos laureatai. Susitikimo metu buvo aptarta sėkmingai šalyje veikianti gyvybės mokslų ekosistema, kurioje aktyviai bendradarbiauja sveikatos priežiūros įstaigos, švietimo ir mokslo institucijos, verslas bei valstybė. Aptarti ekosistemoje veikiančių institucijų tarpusavio sąveikos ir bendradarbiavimo principai, mokslo projektų finansavimas, intelektinės nuosavybės pasidalijimo klau-

simai, sukurtų sveikatos inovacijų ir skaitmeninių technologijų komercializavimo modeliai, tarptautinių partnerystės plėtra. Aptartos ir aktualiausios ateities medicinos kryptys – regeneracinė medicina, genų terapija, retos ligos, metobolomika, dirbtinis intelektas, virtuali realybė. Tarp aktualiausių temų išlieka onkologija bei širdies ir kraujagyslių ligos.

Antrąją vizito dieną Kauno klinikų delegacija lankėsi Velse, kur dalyvavo sveikatos priežiūros technologijų konferencijoje „ATiC Symposium 2022“. Renginio metu buvo diskutuojama apie vystomas inovatyvias sveikatos priežiūros technologijas ir jų pritaikymą klinikinėje praktikoje. Individualių susitikimų metu aptarti mokslinių tyrimų skatinimo ir finansavimo modeliai, intelektinės nuosavybės pasidalijimo, skaitmenizacijos ir inovacijų diegimo klinikinėje praktikoje iššūkiai.

Paskutinę vizito dieną delegacija lankėsi Kardifo universitete (angl. *Cardiff University*) – tai trečia-

sis pagal senumą universitetas Velse. Susitikimo metu tęstos diskusijos apie gyvybės mokslų ekosistemą, tarptautinius ir nacionalinius mokslo projektus bei jų finansavimo modelius, klininius tyrimus, tarpinstitucinį bendradarbiavimą, inovacijų diegimą į klinikinę praktiką. Aptartos bendradarbiavimo galimybės. Vizitas užbaigtas susitikimu su Velsio Vyriausybe (angl. *Welsh Government*), jo metu pristatytas Velsio gyvybės mokslų sektorius, aptarti valstybės institucijų paramos modeliai vys-

tant sveikatos sektoriaus inovacijas, bendradarbiavimo su verslu svarbą, inovacijų diegimo į klinikinę praktiką spartinimo mechanizmai, išskirtos prioritetinės sveikatos sektoriaus kryptys – sveikas senėjimas, skaitmenizacija, dirbtinis intelektas, robotizacija, precizinė medicina, vertė grįsta sveikatos priežiūra bei pažangieji vaistiniai preparatai.

Tikimasi, kad užmegzti ryšiai paskatins sėkmingą dvišalį bendradarbiavimą.

Kauno klinikų inf.

KONKURSAS LSMU DOKTORANTŲ ATLIEKAMIEMS MOKSLINIAMS TYRIMAMS REMTI

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Mokslo fondo valdyba, vadovaudamasi LSMU mokslinės veiklos reglamentu, skelbia konkursą Universiteto doktorantų atliekamiems moksliniams tyrimams remti (planuojama skirti iki 2,9 tūkst. eurų doktoranto projektui). Konkursui pateikiamas doktoranto prašymas ir jame nurodyti priedai (prašymo formą rasite Mokslo fondo tinklalapyje <http://www.lsmuni.lt/lt/veikla/mokslinė-veikla/lsmu-mokslo-fondas/>). Doktoranto ir jo vadovo pasirašytas prašymas su priedais (popierinė versija) pateikiamas LSMU Mokslo centrui 106 kab. (A. Mickevičiaus g. 7) iki 2022 m. lapkričio 18 d. 15 val. Taip pat skaitmeninė prašymo su priedais versija (turi būti pavadinta taip: *studijuojami metai (I–IV)_pavardė_vardas.pdf*) siunčiama el. paštu mokslocentras@lsmuni.lt iki 2022 m. lapkričio 18 d. 15 val. Telefonas pasiteirauti 8 37 327276.

SVARBU. Visi doktorantai, padavę prašymus remti jų mokslinį tyrimą, turės dalyvauti LSMU Mokslo fondo valdybos posėdyje ir pristatyti savo projektą (kiekvieno doktoranto projektui pristatyti bus skirtos 5 minutės). Pristatymo struktūra – projekto pavadinimas; poreikis; metodas (-ai); projekto išlaidų pagrindimas; idėjos konkurencingumas (ką tyrimo rezultatai duos mokslui). El. paštu informuosime, kada ir kur vyks LSMU Mokslo fondo valdybos posėdis.

LSMU Mokslo fondo valdyba

KONKURSAI LSMU PRODUKTYVIAUSIEMS IR AKTYVIAUSIEMS MOKSLININKAMS: „GERIAUSIAS JAUNASIS METŲ MOKSLININKAS“, „GERIAUSIAS METŲ DOKTORANTAS“

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Mokslo fondo valdyba, vadovaudamasi LSMU Mokslinės veiklos reglamentu, skelbia Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Geriausio jaunojo metų mokslininko (turinčio mokslo laipsnį ir esančio iki 40 m. amžiaus) ir Geriausio metų doktoranto konkursus Mokslo fondo premijoms gauti.

Premijavimo kriterijai:

- mokslinės veiklos produktyvumas. Prioritetas teikiamas mokslininkams, per praėjusius dvejus metus paskelbusiems publikacijų leidiniuose, įtrauktuose į duomenų bazę *Clarivate Analytics Web of Science* ir (arba) paskelbusiems monografijas, vykdžiusiems tarptautinius mokslo projektus;
- atliktų mokslinių tyrimų reikšmingumas. Mokslo publikacijų reikšmingumas nustatomas pagal žurnalų, įtrauktų į duomenų bazę *Clarivate Analytics Web of Science*, cituojamumo rodiklius (*Impact Factor*), agreguotąjį cituojamumo rodiklį, nustatytą žurnalų kryptinei kategorijai, bei autoriaus indėlį;
- mokslo darbų aktualumas, perspektyvumas ir praktinio taikymo galimybės.

Konkursui pateikiami šie dokumentai:

- prašymas, pildomas laisva forma;
- mokslinės veiklos aprašymas, pildomas laisva forma;
- pastarųjų 2 metų (doktorantams – doktorantūros studijų laikotarpio) mokslo publikacijų sąrašas, patvirtintas LSMU Bibliotekos ir informacijos centro atsakingo darbuotojo, ir straipsnių kopijos;
- LSMU fakultetų / institutų tarybų arba padalinio vadovo rekomendacija, pildoma laisva forma.

Konkursui teikiami dokumentai pristatomi į LSMU Mokslo centrą 106 kab. (A. Mickevičiaus g. 7) iki 2022 m. lapkričio 18 d. 15 val. Skaitmeninė dokumentų, išsaugotų PDF formatu (turi būti pavadinta taip: *pavardė_vardas_konkurso_pavadinimas.pdf*), versija el. paštu mokslocentras@lsmuni.lt siunčiama iki 2022 m. lapkričio 18 d. 15 val. Telefonas pasiteirauti 8 37 327276.

Svarstomos tik nustatytus reikalavimus atitinkančios ir iki nurodyto termino pateiktos paraiškos.

Doktorantas arba mokslininkas premiją toje pačioje kategorijoje gali gauti 1 kartą per 2 metus.

LSMU Mokslo fondo valdyba

LSMU 3X3 TURNYRAS

REGISTRACIJA IKI SPALIO 27 DIENOS

EMAIL: P. ALEKSONIS@AISTES.LT
MOB: +370 657 84002

DALYVIŲ GRUPĖS:
AISTĖS-LSMU RĖMĖJAI
LSMU STUDENTAI

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

3ON3
ADMA

„LSMU 3x3“ KREPŠINIO TURNYRAS REKTORIAUS TAUREI LAIMĖTI

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU) kartu su moterų krepšinio klubu „Aistės-LSMU“ kviečia į nepamamą „LSMU 3x3“ krepšinio turnyrą, kuris vyks **spalio 30 d. 10.00 val.** LSMU Sporto institute (Tilžės g. 18, Kaunas).

Turnyre kviečiame varžytis LSMU studentus ir kitus Universiteto bendruomenės narius (dėstytojus, administracijos narius).

„Norime, kad mūsų bendruomenės nariai būtų sveiki, sportiški, todėl kviečiame dalyvauti neeilinėje krepšinio šventėje, kurios metu galėsite save realizuoti krepšinio aikštelėje ir joje pasisemti įvairių patirčių.“

Emocinė sveikata svarbi visiems, todėl tikimės didelio Lietuvos ir užsienio valstybių studentų įsitraukimo. Sportas dažnai tampa puikia platforma atrasti daug naujų pažinčių, artimiau susipažinti su savo kolegomis ir bendraminčiais, kurių LSMU bendruomenė turi ne vieną tūkstantį.

Tad kviečiame būti aktyviems ir dalyvauti „LSMU 3x3“ krepšinio šventėje, kurioje vyks ne tik 3x3 krepšinio kovos, bet studentai save galės išbandyti ir įvairiuose krepšinio konkursuose. Laukiame visų spalio 30 dieną LSMU Sporto centre, – į sporto renginį kvietė moterų krepšinio klubo „Aistės-LSMU“ vadovas Petras Aleksonis.

Renginio metu laukia tradicinės „LSMU 3x3“ krepšinio kovos, Karavano varžytuvės, taikliausio baudų metiko rin-

kimai, snaiperio konkursas ir unikali proga pasivaržyti su „Aistės-LSMU“ merginomis.

Turnyro laikas: 2022 m. spalio 30 d. 10.00–18.00 val.

Turnyro vieta: LSMU Sporto institutas (Tilžės g. 18, Kaunas).

„LSMU 3x3“ krepšinio turnyre bus galima varžytis šiose grupėse:

- LSMU studentai
- Vaikinių grupė.
- Merginų grupė.

„Aistės-LSMU“ rėmėjų grupė

Registruoti komandas galima iki 2022 m. spalio 27 d. 12.00 val. šiais kontaktais:

El. paštas: p.aleksonis@aistes.lt. Daugiau informacijos tel. +370 657 84002.

Registruojant komandą privalomi šie duomenys:

- Komandos pavadinimas.
- Pateikti 3–5 žaidėjus/-as (vardas, pavardė, gimimo data, LSMU narystę patvirtinantis dokumentas – studento pažymėjimas ir pan.). Pateikus suklaidotus arba realybę neatitinkančius dokumentus/duomenis – komanda diskvalifikuojama.
- Varžybų dalyviai už savo sveikatą atsako patys.
- Dalyvių skaičius yra ribojamas, todėl organizatorius pasilieka teisę registraciją baigti anksčiau laiko.
- Registracija į konkursus vyks renginio dieną.

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS, kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas, SKELBIA VIEŠĄJĮ KONKURSAŲ EITI ŠIAS DĖSTYTOJŲ IR MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS:

Medicinos akademijoje:

Farmacijos fakultete:
■ **1 lektorius** (0,75 et., mokslo kryptis – farmacija, atlyginimas 1616,33 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Klinikinės farmacijos katedroje.
■ **1 docento** (0,25 et., mokslo kryptis – farmacija, atlyginimas 1735,79 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vaisių chemijos katedroje.

Medicinos fakultete:

■ **3 docentų** (2 x 0,25 et., 1 x 0,5 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1991,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Anesteziologijos klinikoje.
■ **1 lektorius** (0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1616,33 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Gastroenterologijos klinikoje.
■ **1 lektorius** (0,75 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1616,33 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Reumatologijos klinikoje.
■ **1 docento** (1,0 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1713,21 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Šeimos medicinos klinikoje.
■ **1 docento** (1,0 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1864,30 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vidaus ligų klinikoje.

Odontologijos fakultete:

■ **1 asistentas** (0,75 et., mokslo kryptis – odontologija, atlyginimas 1606,42 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 docento** (0,5 et., mokslo kryptis – odontologija, atlyginimas 1912,31 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Dantų ir burnos ligų klinikoje.

Kardiologijos institute:

■ **1 mokslo darbuotojo** (0,5 et., mokslo kryptis – biologija, atlyginimas 1616,33 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Membranų biofizikos laboratorijoje.

Veterinarijos akademijoje:

Veterinarijos fakultete:
■ **1 profesorius** (1,0 et., mokslo kryptis – veterinarija, atlyginimas 2190,10 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Veterinarinės patobiologijos katedroje.
■ **1 jaunesniojo mokslo darbuotojo** (0,5 et., mokslo kryptis – veterinarija, atlyginimas 1540,31,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Anatomijos ir fiziologijos katedros Virškinimo fiziologijos ir patologijos centre.
Pretendentai turi atitikti pareigybės kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senato 2020 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 134-04 patvirtintą kvalifikacinių ir atestacijos reikalavimų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybėms nustatymo, konkursų į dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas skelbimo, organizavimo ir vykdymo bei dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarką.

Papildomi kvalifikaciniai reikalavimai: 1. Turėti farmacijos krypties mokslų daktaro laipsnį, studijų dalyko „Farmacinė biotechnologija“ dėstyto studijų programos „Farmacija“ studentams patirties – lektoriaus pareigoms eiti Klinikinės farmacijos katedroje. 2. Turėti mokslinio darbo ir vadovavimo projektams vykdančiam farmakogenominius ir vaistų metabolizmo tyrimus patirties, paskaitų farmakogenomikos tema skaitymo patirties, ekspertinio darbo patirties – docento pareigoms eiti Vaistų chemijos katedroje. 3. Turėti studijų dalyko „Anesteziologija ir skausmo gydymas“ dėstyto studijų programos „Medicina“ studentams, seminarų vedimo anesteziologijos – reanimatologijos rezidentūros rezidentams patirties, paskaitų skaitymo, seminarų ir praktikos darbų vedimo slaugos bakalauro ir magistro studijų studentams patirties, galiojančią gydytojo anesteziologo – reanimatologo medicinos praktikos licenciją – docentų pareigoms eiti Anesteziologijos klinikoje. 4. Turėti galiojančią medicinos praktikos licenciją: gydytojo gastroenterologo – lektoriaus pareigoms eiti Gastroenterologijos klinikoje, gydytojo reumatologo – lektoriaus pareigoms eiti Reumatologijos klinikoje, šeimos gydytojo – docento pareigoms eiti Šeimos medicinos klinikoje, vidaus ligų gydytojo – docento pareigoms eiti Vidaus ligų klinikoje. 5. Turėti galiojančią medicinos praktikos licenciją: gydytojo – periodontologo – asistento pareigoms eiti, gydytojo endodontologo – docento pareigoms eiti Dantų ir burnos ligų klinikoje. 6. Turėti patirties izoliuojant vienetines širdies ląsteles, patirties taikant ELISA, imunofluorescencinį ir imunohistamininį metodus, patirties registruoti veikimo potencialus širdyje elektriniu ir optiniu būdu, gebėti vertinti TRPM6 ir TRPM7 baltymų sąsajas širdyje ir dirbti su ImageJ, LabChart ir Origin programomis – mokslo darbuotojo pareigoms eiti Kardiologijos instituto Membranų biofizikos laboratorijoje. 7. Turėti ne mažesnę kaip penkerių metų darbo patirtį dėstyti studijų dalyką „Veterinarinė epidemiologija“ Veterinarijos fakulteto studentams – profesoriaus pareigoms eiti Veterinarinės patobiologijos katedroje. 8. Turėti mokslinio darbo planavimo ir atrajotojų didžiojo prieskrandžio fermentacinių procesų tyrimo in vitro ir mikrobiomo tyrimo metodikomis patirties, turėti galiojančią veterinarinės praktikos licenciją fiziniam asmeniui – jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti Virškinimo fiziologijos ir patologijos centre.

Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus:
1. Prašymą leisti dalyvauti konkurse.
2. Atestacijos kortelę pagal Universiteto patvirtintą formą.
3. Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją.
4. Gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymą (pagal *Europass* formą).
5. Pastarųjų 5-erių metų publikacijų sąrašą (jei siekiama pirmą kartą Universitete eiti profesoriaus, docento, vyriausiojo mokslo arba vyresniojo mokslo, arba mokslo darbuotojo pareigas, teikiamas visų publikacijų sąrašas).
6. Aukštojo mokslo baigimo, mokslo laipsnio, pedagoginio darbo dokumentų (su priedais) originalus ir kopijas (originalai, suteikrinus juos su pateiktomis kopijomis, grąžinami) arba, jeigu dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro. Šis punktas Universitete jau dirbantiems darbuotojams yra netaikomas.
7. Dokumentų, patvirtinančių pretendento atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams, originalus ir kopijas (originalai, suteikrinus juos su pateiktomis kopijomis, bus grąžinti) arba, jei dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro.

8. Gyvenamosios vietos ir elektroninio pašto adresą bei telefoną numerį.
Dokumentus pateikti iki 2022 m. lapkričio 18 d. Personalo tarnybai (I a., kab. Nr. 102), A. Mickevičiaus g. 7, Kaunas. Pasiteirauti tel. 8 37 465415.

Prof. Rimantas Benetis, Rektorius

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS, kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas, SKELBIA RINKIMUS VIEŠOJO KONKURSO BŪDU EITI ŠIAS PAREIGAS 5-ERIŲ METŲ KADENCIJAI:

Medicinos akademijoje:

■ **Dekano** Medicinos fakultete (darbo užmokestis 2172–2715 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių). Išrinktas fakulteto dekanas pareigas turi pradėti eiti nuo 2023 m. sausio 26 d.
Pretendentai į fakulteto dekaną pareigas turi atitikti reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senato 2014 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. 48-02 patvirtintą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto fakulteto dekanų ir mokslo institutų direktorių rinkimų reglamentą.
Pretendentas privalo pateikti šiuos dokumentus:
1. Prašymą dalyvauti rinkimuose.
2. Asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir jo kopiją.
3. Mokslo laipsnį liudijantį dokumentą ir jo kopiją.
4. Gyvenimo, pedagoginės ir mokslinės veiklos aprašymą.
5. Fakulteto veiklos plano projektą.
6. Mokslinių darbų sąrašą.
7. Kitus papildomus dokumentus (originalus ir kopijas (originalai, suteikrinus juos su pateiktomis kopijomis, bus grąžinti) arba, jei dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro), leidžiančius objektyviai įvertinti pretendento kvalifikaciją.
Dokumentus pateikti **iki 2022 m. lapkričio 18 d.** Personalo tarnybai (I a., kab. Nr. 102), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, A. Mickevičiaus g. 7, Kaunas. Pasiteirauti tel. 8 37 465415.

Medicinos fakultete:

■ **Vedėjo** Ekstremaliosios medicinos katedroje (už vadovavimą katedrai mokamas priedas pagal LSMU darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos p. 24.1.1.). Išrinktas katedros vedėjas pareigas turi pradėti eiti nuo 2023 m. sausio 19 d.
Pretendentai į katedros vedėjo pareigas turi atitikti reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senato 2016 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 80-9 patvirtintą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto katedros vedėjo, instituto, profilinės ir veterinarinės klinikų vadovo rinkimų reglamentą.
Pretendentas privalo pateikti šiuos dokumentus:
1. Prašymą dalyvauti rinkimuose.
2. Asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir jo kopiją.
3. Mokslo laipsnį liudijantį dokumentą ir jo kopiją.
4. Gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymą.
5. Atestacijos kortelę.
6. Pastarųjų 5 metų publikacijų sąrašą iš Universiteto Bibliografijos skyriaus.
Dokumentus pateikti **iki 2022 m. lapkričio 18 d.** Personalo tarnybai (I a., kab. Nr. 102), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, A. Mickevičiaus g. 7, Kaunas. Pasiteirauti tel. 8 37 465415.

Prof. Rimantas Benetis, Rektorius

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSAŲ EITI ŠIAS PAREIGAS 5 METŲ KADENCIJAI:

■ **Skubiosios medicinos gydytojo** 2,0 et. (4 x 0,5 et.,) Skubiosios medicinos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 3193,31 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
■ **Gydytojo ortopedo traumatologo** 1,0 et. Ortopedijos traumatologijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2511,82 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: aukštasis universitetinis išsilavinimas, galiojanti atitinkama medicinos praktikos licencija.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas) pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2022-10-31**. Išsami informacija teikiama tel. (8 37) 32 62 37, Eivenių g. 2, Kaunas.
■ **Gydytojo otorinolaringologo** 0,5 et. Ausų, nosies ir gerklių klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2511,82 Eur už 0,75 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: aukštasis universitetinis išsilavinimas, galiojanti atitinkama medicinos praktikos licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), pažymą iš „Ištariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2022-10-31**. Išsami informacija teikiama tel. 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Administratoriaus** 0,25 et. ir 0,75 et. (1,0 et.) Intensyviosios terapijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2025,04 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: aukštasis universitetinis išsilavinimas, raštvėdybos žinios, mokėti dirbti kompiuteriu ir šiuolaikinėmis biuro technikos priemonėmis.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), veiklos planą, pateikti Kau-

no klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2022-10-31**. Išsami informacija teikiama tel. 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Kineziterapeuto** 1,0 et. Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninėje „Lopšelis“ bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1209,24 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: aukštasis universitetinis išsilavinimas, darbo patirtis sveikatos priežiūros įstaigoje.
Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), pažymą iš „Ištariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2022-10-31**. Išsami informacija teikiama tel. 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.
Dr. Eglė Ramanauskienė, Direktorė valdymui ir plėtrai, laikinai vykdanči generalinio direktoriaus funkcijas

PRO MEMORIA

PROF. DR. LAURA SAPRANAVIČIŪTĖ-ZABAZLAJEVA (1985–2022)

Spalio 12 d. po sunkios ligos netekome Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorės, mokslų daktarės, Sveikatos psichologijos katedros dėstytojos, Tarptautinių ryšių ir studijų centro, Užsieniečių studijų skyriaus vedėjos Lauros Sapranavičiūtės-Zabazlajevos.

„Man reikia nedaug, tik truputį saulės ir jūroje šokančių pursų. Tik debesų, banguojančių per dangų, ir nakčiai šokančių žvaigždžių. O dar man reikia tyro gryno oro, energijos, žemės gilumų.

Palauk, juk aš viską turiu...“ (2022 m. rugsėjo 19 d., iš asmeninės Lauros žinutės)

Nė vienas iš mūsų negali mylėti ir būti mylimas be galimybės patirti netektį. Vakar netekome Tavęs, Laura... Visi esame paliesti ir šiandien labai sunku rasti žodžius, kurie nusakytų, kuo Tu mums buvai. Mintys padrikos ir žodžiai stringa, bet jau aiškiai žinome, kad Tavęs labai trūks. Trūks mums, trūks Tavo brangiausiems žmonėms, visiems, kurie Tave pažinojo.

Mūsų atmintyje Tu per gyvenimą, kad tą paveikslą galėtum užtemdyti mirtis. Tavo juokas tebeaidi koridoriuose, Tavo šypsena tebešildo širdį, Tavo žodžiai ir pavyzdys guodžia ir stiprina. Neabejojame, kad ir šiandien Tu pasakytum: „Nenukabinkit nosies! Gyvenimas gražus, džiaukitės juo!“

Norėtume iš Tavęs išmokti stiprybės priimti gyvenimą tokį, koks jis yra, ir gebėjimo džiaugtis, kad ir kas bebūtų. Visada išliksi mūsų atmintyje kaip nepaprastai švelni, rūpestinga, jautri smulkmenoms, gebanti kitiems parodyti, kokie jie svarbūs. Tavo meilės užteko visiems, o rūpestis kitais buvo vienas iš ryškiausių Tavo bruožų. Tu turėjai ypatingą charizmą, kuri traukė ir būrė žmones aplink Tave.

Tu ne rusenai, o degei! Visada siekei žinoti daugiau, suprasti giliau, padaryti geriau, pakelti daugiau nei įmanoma. Tokia buvai visur iki paskutinių gyvenimo akimirkų. Su Tavimi buvo gera ir saugu, nes niekada nebijojai nei sunkaus darbo, nei didelių iššūkių. Todėl per savo trumpą gyvenimą suspėjai nuveikti tiek, kiek retas suspėja per ilgus gyvenimo metus. Sugebėjai pasiekti labai gilią brandą ir išmintį. Trisdešimt septynerių Tu tapai jauniausia mūsų katedros profesore ir pavyzdžiu mums visiems, kaip galima ne tik svajoti, bet ir įgyvendinti savo siekius.

Neseniai žinutėje parašei: „Pakeitėm kryptį, plauksim į priekį“. Neabejojame, kad Tavo pasirinkta kryptis yra labai šviesi ir pilna meilės, kurią Tu visada skleidėi. Tokia Tu visada išliksi mūsų širdyse. Iš Tavęs mes mokysimės dar ilgai.

Dėl skaudžios netekties nuoširdžiai užjaučiame Lauros vyrą Antoną, sūnelius – Kristijoną ir Nemuną, mamą, brolių ir kitus artimuosius.

PAGRINDINIAI LAUROS PROFESINIO GYVENIMO FAKTAI

Laura Sapranavičiūtė-Zabazlajeva gimė 1985 m. birželio 29 d. Kaune.

2004 m. ji baigė Kauno VDU Rasos gimnaziją ir tais pačiais metais įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, psichologijos specialybę. 2008 m. tame pačiame universitete Laura įgijo psichologijos bakalauro laipsnį, o 2010 m. – sveikatos psichologijos magistro laipsnį ir buvo įvertinta diplomu su pagyrimu.

Po studijų Laura pradėjo savo profesinę veiklą Kauno teritorinėje darbo biržoje, kur dirbo vyriausiąja spe-

cialiste. Būdama nepaprastai smalsi, 2011 m. įsidarbino psichologe LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centre ir pradėjo mokslinę veiklą Kardiologijos instituto populiacinių tyrimų laboratorijoje kaip jaunesnioji mokslo darbuotoja. Neilgai trukus Ji pradėjo dėstyti naujai įkurtoje LSMU Sveikatos psichologijos katedroje, kur ne tik dalijosi žiniomis su studentais, bet ir aktyviai įsitraukė į psichologų rengimo programos išvystymą LSMU. Tiek psichologijos, tiek medicinos pro-

gramų studentams Ji dėstė bendravimo psichologiją, sveikatos psichologiją, tarpkultūrinę psichologiją, stresą ir sveikatą bei kitus dalykus. Laura buvo nepaprastai studentų mylima ir vertinama dėstytoja.

Profesinėje karjeroje Laura netruko atsiskleisti kaip labai perspektyvi mokslininkė. Ypatinga jos domėjimosi sritimi tapo stresas ir jo poveikis žmonių sveikatai. Bendradarbiaudama su LSMU Kardiologijos institutu Laura aktyviai įsijungė į mokslinių tyrimų projektus. Kaip mokslo darbuotoja Laura dalyvavo įvairiuose moksliniuose projektuose: „Health, Alcohol and Psychosocial Factors in Eastern Europe (Hapiee)“, „Sveikas senėjimas“, „Pagyvenusių žmonių psichinė gerovė ir širdies ir kraujagyslių ligos“ ir kituose. Savo tyrimų rezultatus apibendrino daktaro disertacijoje „Vidutinio ir pagyvenusio amžiaus gyventojų psichologinė gerovė bei širdies ir kraujagyslių ligų rizika“, kurią sėkmingai apgynė 2015 m., įgydama biomedicinos mokslų daktarės laipsnį.

Lauros širdis visada buvo atvira visiems, bet ypač – studentams. Ji puikiai žinojo jų sunkumus ir nuosekliai ieškojo geriausių būdų, kaip juos spręsti. Laura tapo pirmąja LSMU tarptautinių studentų psichologe, sukūrė ir įgyvendino studentų mentorystės programą, kartu su kolegomis parengė studentų ambasadorių programą. Jos iniciatyva buvo sukurtas ir pradėtas dėstyti studijų įvadas Lietuvos ir užsienio studentams.

Šioje veikloje Laura atsiskleidė kaip puiki lyderė ir 2015 m. Jai buvo pasiūlyta tapti Tarptautinių ryšių ir studijų centro Užsienio studijų skyriaus vedėja. Jai vadovaujant dar labiau išaugo tarptautinių studentų skaičius universitete. Laura daug prisidėjo, kad LSMU taptų didžiausių tarptautinių studentų skaičių turinčiu universitetu Lietuvoje.

2019–2020 m. Laura vadovavo LSMU projektui „Psichologinio konsultavimo ir emocinės paramos teikimo studentams modelis“ ir prisidėjo prie kokybiškų bei nemokamų psichologinių paslaugų užtikrinimo visiems LSMU studentams ir bendruomenės nariams.

Pedagogikos srityje Ji taip pat sparčiai kopė karjeros laiptais. 2020 m. tapo Sveikatos psichologijos katedros docente. Savo žinias mokslininkė aktyviai tobulino visame pasaulyje vykusiuose moksliniuose renginiuose – Jungtinėse Amerikos Valstijose, Austrijoje, Čekijoje, Maltoje ir kitur. 2022 m. tapo jauniausia LSMU Sveikatos psichologijos katedros profesore.

Per savo karjerą Laura nuveikė nepaprastai daug Lietuvos sveikatos mokslų universiteto labui.

Jos rūpestį psichologine atmosfera ir geroje jaučiame visi. Esame įsitikinę, kad jos prasmingi darbai nestos, nes mūsų universitete Laura paliko ne tik daugybę pradėtų idėjų ir darbų, bet ir didžiulį būrį draugų bei pasekėjų.

Šiltas, gyvas ir spalvingas Lauros paveikslas visada išliks ją pažinojusiųjų širdyse.

Jsižiebė žvaigždė ir vėl užgeso,
Dangus tik žėri amžinai.
Tu sušukai – esu, mes esam, –
O aidas atkartoj: kaip trumpai...
(V. Astas)

Reiškiame nuoširdžią užuojautą artimiesiems
mirus Sveikatos psichologijos katedros profesorei
Laurai Sapranavičiūtei-Zabazlajevai.

LSMU MA Visuomenės sveikatos fakulteto bendruomenė

Mirus LSMU MA Sveikatos psichologijos katedros profesorei Laurai Sapranavičiūtei-Zabazlajevai, užuojautą artimiesiems reiškia LSMU MA Slaugos fakulteto akademinė bendruomenė.

Anesteziologijos klinikos kolektyvas nuoširdžiai užjaučia kolegę gydytoją anesteziologę reanimatologę Valentiną Senik mirus mylimai mamai.

Nuoširdžiai užjaučiame Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Akių ligų klinikos gydytoją oftalmologę Inetą Vyšniauskienę mirus mylimai Mamytei.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Akių ligų klinikos kolektyvas

KVIEČIAME DALYVAUTI „DIGIPRO HEALTH“ MENTORIŲ MOKYMO PROGRAMOJE

DIGIPRO Health

TRAIN THE TRAINER (TTT) PROGRAM

COVID-19 pandemijos sukeltos pasekmės neabejotinai paspartino skaitmeninių sveikatos inovacijų sprendimų kūrimą ir atskleidė skaitmeninio raštingumo įgūdžių trūkumą ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje. Pasak 2022 m. liepą Europos inovacijų ir technologijų instituto skaitmeninės srities atstovų (angl. *EIT Digital*) parengtą ataskaitą „Švietimo ateitis skaitmeninių įgūdžių perspektyvoje“ (angl. *The future of education for digital skills*) skaitmeninio raštingumo trūkumas, nepakankamas IT specialistų skaičius, skaitmeninių įgūdžių skatinimo švietimo programų nepakankamumas vis dar išlieka opi problema.

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas kartu su Kauno technologijos universitetu ir vienu žinomiausiu Lietuvoje sveikatos srities startuoliu „Kilo Health“ pristatė naują „Digipro Health“ projektą, kurio tikslas – skatinti greitesnį ir kokybiškesnį sveikatos inovacijų sprendimų kūrimą ir diegimą bei bendradarbiavimą tarp sveikatos inovacijų ekosistemos lyderių. Projektas apima „Mentorių paruošimo programą“ (angl. *Train the trainers*) ir edukacinių nuotolinių seminarų ciklą.

Lapkričio 7–8 dienomis Birštone vyks pirmoji „Mentorių paruošimo programa“ – tai unikalūs dviejų dienų trukmės mokymai, kurių tikslas – parengti kompetentingus mentorių, gebančius suteikti praktinių žinių apie produktų vystymą tarpdisciplininėms komandoms, kuriančioms sveikatos srities skaitmeninius inovacinius sprendimus. „Šioje programoje, taikant dizaino mąstysenos, interaktyvių kūrybinių dirbtuvių bei vaidmenų žaidimo metodus, ugdoma mentorystės kompetencija. Programa siekiama keisti požiūrį į sveikatos inovacijas nuo produkto vystymo paradigmos pereinant prie žmogaus poreikių paradigmos. Programos dalyviai susipažins su skaitmeninių sveikatos inovacijų vystymo kontekstu, tendencijomis ir galimybėmis, žmonių poreikių paradigma, supras ugdomojo vadovavimo bei mentorystės stilius ir technikas, taikomas komandoms, pradedančioms vystyti skaitmenines sveikatos srities inovacijas. Programos dalyviams bus suteikiamas neformalaus ugdymo programos kvalifikacinis 16 valandų pažymėjimas.

Taip pat **nuo spalio 18 dienos** prasidės „DIGIPRO Health“ 4 nuotolinių seminarų ciklas. Internetiniai seminarai skirti talentams, studentams, komandoms, startuoliams, profesionalams, entuziastams – visiems, norintiems įgyti skaitmeninių sveikatos inovacijų kūrimo žinių. Geriausiai skaitmeninių sveikatos inovacijų kūrimo paslaptis atskleisti ir daugiausiai patarimų duoti gali patys šių inovacijų kūrėjai. Todėl „DIGIPRO Health“ seminaruose internetinių skaitmeninių sveikatos inovacijų vystymo žiniomis dalyvis pasauliniai skaitmeninių sveikatos inovacijų lyderiai iš Lietuvos – „Kilo Health“. „DIGIPRO Health“ projektą koordinuoja Europos inovacijų ir technologijų instituto sveikatos srities žinių ir inovacijų bendruomenės atstovai Lietuvoje – Lietuvos sveikatos mokslų bei Kauno technologijos universitetai.

Registracija į dviejų dienų mokymus:

[Registracija](#) į mokymosi programą.

Registracija į internetinių seminarų ciklą – <https://bit.ly/DIGIPROHealth2022vebinaraiREGISTRACIJA>

Daugiau informacijos: irina.kolomiets@lsmu.lt; neringa.valantine@ktu.lt

Mieli bendruomenės nariai, LSMU Akademinės leidybos skyrius profesionaliai ir kokybiškai teikia šias paslaugas: pažymėjimų, padėkų, blankų, vizitinių kortelių, skrajučių redagavimas, dizainas ir leidyba. Kreipkitės – ir mes padėsime!

LSMU Akademinės leidybos skyrius

El. paštas: leidyba@lsmu.lt

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Spalio 27 d. 12 val. LSMU MA SF Vaikų reabilitacijos klinikos lektorė Indrė Bakanienė Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“ Pagrindinėje auditorijoje (Lopšelio g. 10) skaitys viešąjį pranešimą „Biopsichosocialinis modelis ir vaikų reabilitacija“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Spalio 27 d. 15 val. LSMU MA Reumatologijos klinikos lektorė Eleonora Norukvienė Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, Kaunas) skaitys viešąjį pranešimą „Reumatologo požiūris į podagros gydymą. Ultragarso tyrimo reikšmė valdant ligą“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Spalio 27 d. 15 val. LSMU MA Akių ligų klinikos docentė Vilma Jūratė Balčiūnienė LSMU MA Akių ligų klinikos 242 auditorijoje (Eivenių g. 2, Kaunas) skaitys viešąjį pranešimą „Diabetinė retinopatija šiandien“. Maloniai kviečiame dalyvauti.